

**Заходи,
передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання
документа державного планування «Програма соціально-економічного
розвитку Сватівського району Луганської області на 2025 - 2027 роки» для
довкілля, у т.ч. для здоров'я населення**

Відповідно до ст.17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» замовник у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Основні вимоги організації та здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення визначені «Порядком здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 року № 1272 (зі змінами).

Програма моніторингу складається із переліку дій та заходів, кожний із яких має певну мету, ключові індикатори та критерії для оцінки.

Постійний моніторинг реалізації заходів документа державного планування - **«Програми соціально-економічного розвитку Сватівського району на 2025-2027 роки»** (далі-Програми) буде здійснюватися під час всього періоду виконання проектних рішень документа державного планування.

Програма розроблена на середньостроковий період.

Термін реалізації Програми – 2025-2027 роки.

Детальна інформація, а саме: поставлені завдання, заходи їх виконання, терміни, відповідальний виконавець та очікуваний результат зазначені в розділі 4.10, 4.13 Програми та додатку 2 (стратегічна ціль 5) до Програми.

Основними завданнями моніторингу реалізації Програми є збір, узагальнення, періодичний аналіз відповідних показників соціально-економічного розвитку.

Очікуваними результатами реалізації Програми у сфері охорони навколишнього природного середовища є:

- поліпшення стану навколишнього природного середовища до рівня, безпечного для життєдіяльності населення;
- мінімізація забруднення поверхневих водних об'єктів та ґрунтів;
- поліпшення, збереження стану існуючих нових зелених насаджень та озелених територій у межах району;
- підвищення рівня екологічної свідомості та інформування населення з питань охорони навколишнього природного середовища.

У звітах буде відображено інформацію про здійснення оцінки впливу на довкілля у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності, проведеної згідно з Законом України «Про оцінку впливу на довкілля».

Координацію роботи із дотримання вимог цього Закону України у відповідних галузях забезпечує районна державна адміністрація.

Здійснення моніторингу впливів, у тому числі на здоров'я населення за визначеними показниками, дозволить виявляти недоліки і порушення, що можуть негативно впливати на комфортність проживання, визначити необхідні заходи по їх усуненню, а також проводити інформування громадськості про поточні ускладнення та прогнози терміни їх усунення.

Заходи щодо запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми

Заходи щодо запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми

Сфера довкілля	Заходи щодо зменшення негативних наслідків
Атмосферне повітря	– заходи з озеленення району; – покращення технічного стану автомобільних доріг; – дотримання діючих норм законодавства під час проведення будівельних робіт; – проведення інформаційної кампанії серед населення щодо неприпустимості спалювання сухої трави, побутового й промислового сміття.
Водні ресурси	– реконструкція каналізаційних очисних споруд в місті Сватове сел. Троїцьке, сел. Білокуракине; – капітальний ремонт водовідвідних мереж в громадах району; – забезпечення дотримання вимог чинного законодавства при реконструкції головних споруд та мереж комунальних систем; – дотримання у межах зон санітарної охорони об'єктів водопостачання режимів господарської діяльності визначених Постановою КМ України №2024 від 18.12.1998 р. «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів»).
Управління відходами	– впровадження технології роздільного збирання твердих побутових відходів; – ліквідація стихійних сміттєзвалищ; – рекультивація полігону ТПВ.
Ґрунти	– при експлуатації будівельних машин і механізмів заборонити злив відпрацьованих мастил і пального на землю; – відпрацьоване мастило повинно збиратися у спеціальний посуд і відправлятися на утилізацію; – усунення випадків викидання, складування й накопичення побутових відходів і стоків на території житлової забудови.
Екологічні політики, що сприятимуть збільшенню біорізноманіття та сталому розвитку	– удосконалення системи інформування населення щодо оперативного висвітлення екологічних питань, стимулювання громадян залучатися до використання енергозберігаючих технологій у виробництві і в побуті; – впровадження шкільних й позашкільних освітніх енергозберігаючих програм.

Здоров'я населення	— перелічений вище комплекс заходів щодо зменшення негативних наслідків виконання документу державного планування прямо та опосередковано впливає на покращення стану здоров'я населення
Планова діяльність, що пов'язана з реалізацією проєкту Програми	— попереджувальні заходи із запобігання, зниження або компенсації несприятливого впливу на довкілля, у тому числі здоров'я населення, і посилення позитивних впливів
Заходи, які заплановано вжити для зменшення, запобігання та пом'якшення негативного впливу для всіх складових довкілля району	— комплекс заходів щодо зменшення негативних наслідків виконання документу державного планування прямо та опосередковано впливає на запобігання та пом'якшення негативного впливу для всіх складових довкілля району
Заходи, які заплановано вжити для зменшення або запобігання впливу на території Смарагдової мережі.	— попереджувальні заходи із запобігання, зниження або компенсації несприятливого впливу на заповідні території Смарагдової мережі. — будь-які роботи з благоустрою в об'єктах мережі повинні проводитись відповідно до природоохоронного законодавства, Закону України «Про Червону Книгу України» та з урахуванням Резолюцій 4, 6 Бернської Конвенції.

Реалізація Програми потребує виконання великої кількості заходів, що стосуються розвитку сфери забезпечення громад району системами інженерної інфраструктури, ремонту вулично-дорожньої мережі населених пунктів району, енергозбереження й раціонального використання природних ресурсів, виконання яких є невід'ємною складовою при створенні сприятливого в екологічному відношенні життєвого середовища.

Виконання заходів, передбачених Програмою, матиме позитивний вплив на всі складові довкілля, поліпшення загального екологічного та естетичного стану Сватівського району.

Заходи передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання Програми для довкілля, у т.ч. для здоров'я населення.

Відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» замовник у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення. Програма моніторингу складається із переліку дій та заходів, кожний із яких має певну мету, ключові індикатори та критерії для оцінки. Порядок здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затверджує Кабінет Міністрів України.

Постійний моніторинг реалізації заходів Програми буде здійснюватися під час всього періоду виконання проєктних рішень документа державного планування. Програма розроблена на короткостроковий період 5 років.

Термін реалізації Програми – 2025 -2027 рік.

Детальна інформація, а саме: поставлені завдання, заходи їх виконання, терміни, відповідальний виконавець та очікуваний результат зазначені в розділі 2 Програми.

Основними завданнями моніторингу реалізації Програми є збір, узагальнення, періодичний аналіз відповідних показників соціально-економічного розвитку.

Очікуваними результатами реалізації Програми у сфері охорони навколишнього природного середовища є: - поліпшення стану навколишнього природного середовища до рівня, безпечного для життєдіяльності населення; - мінімізація забруднення поверхневих водних об'єктів та ґрунтів; - поліпшення, збереження стану існуючих нових зелених насаджень та озелених територій у межах району; - підвищення рівня екологічної свідомості та інформування населення з питань охорони навколишнього природного середовища.

У звітах буде відображено інформацію про здійснення оцінки впливу на довкілля у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності, проведеної згідно з Законом України «Про оцінку впливу на довкілля».

Координацію роботи із дотримання вимог цього Закону України у відповідних галузях забезпечує районна державна адміністрація

Здійснення моніторингу впливів, у тому числі на здоров'я населення за визначеними показниками, дозволить виявляти недоліки і порушення, що можуть негативно впливати на комфортність проживання, визначити необхідні заходи по їх усуненню, а також проводити інформування громадськості про поточні ускладнення та прогностичні терміни їх усунення.

Згідно до п. 5 Постанови Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1272 «Про затвердження Порядку Здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення».

Зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання передбачає здійснення контролю цільових показників визначених в таблиці 10 Розділу 9 цього звіту представниками Замовника з періодичністю раз на рік.

Враховуючи також те, що відповідно до положень Закону України від 03 березня 2022 року № 2115-XI «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» органи державної статистики призупинили оприлюднення статистичної інформації, за деяким винятком. Крім того, проведення аналізу ситуації на тимчасово окупованій території ускладнено через обмежений набір джерел інформації та відсутність екологічного моніторингу, тому пропонується здійснення моніторингу виконання

Програми за даними щодо:

- 1) середньорічних концентрацій забруднюючих речовин по містах області та громадах, де Луганський обласний центр гідрометеорології здійснює дослідження стану атмосферного повітря для основних забруднювачів у порівнянні до затверджених рівнів ГДК у атмосферному повітрі населених місць;
- 2) державного моніторингу поверхневих вод в Луганській області на відповідність затвердженим ГДК в поверхневих водах на території області для головних забруднювачів поверхневих вод, що здійснюється Сіверсько-

Донецьким басейновим управлінням водних ресурсів.

У разі відсутності даних щодо зазначених показників, внаслідок ведення тривалих бойових дій на території області, пропонується, як альтернативний варіант, використати статистичні дані щодо стану атмосферного повітря та водних ресурсів на території області, або використати статистичні дані щодо стану атмосферного повітря та водних ресурсів на території найближчих до Луганської – Донецької або Харківської областей.

Індикатори для моніторингу виконання Програми

№ з/п	Індикатор	Періодичність
1	Атмосферне повітря: Базовий показник – рівні ГДК, затверджені відповідно чинного законодавства	Один раз на рік
2	Поверхневі води: Базовий показник – рівні ГДК, затверджені відповідно чинного законодавства	Один раз на рік
3	Кількість звернень до закладів охорони здоров'я	Один раз на рік
4	Виписка електронних рецептів на лікарські засоби	Один раз на рік

Здійснення моніторингу впливів, у тому числі на здоров'я населення за визначеними показниками з веденням щорічної звітності, дозволить виявляти недоліки і порушення, що можуть негативно впливати на комфортність проживання, визначити необхідні заходи по їх усуненню, а також проводити інформування громадськості про поточні ускладнення та прогнози терміни їх усунення.

При здійсненні моніторингу основну увагу належить приділяти заходам передбаченим в сфері охорони навколишнього природного середовища. Виконання низки планувальних заходів, визначених в Програмі є обов'язковою умовою для досягнення стійкості природного середовища до антропогенних навантажень та забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов життєдіяльності населення.

Пропонована Звітом СЕО програма моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля.

№ з/п	Заходи моніторингу	Одиниця виміру	Роки		Оцінка	Показник оцінки	Примітка
			2024*	2027	2027/2024*		
Охорона атмосферного повітря							
1	Загальні обсяги викидів в атмосферне повітря окремо по парниковим газам від стаціонарних джерел забруднення на території населених пунктів району	тис. тон			< 1	Позитивний результат	За статистичними даними та даними Сватівського міжрайонного управління ГУ Держспоживслужби в Луганській області
					= 1	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
					> 1	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних	

						наслідків виконання Програми	
Охорона водних ресурсів							
2	Забір прісної води— усього, у тому числі: а) з поверхневих водних джерел б) із підземних джерел	тис.куб. метрів			< 1	Позитивний результат	За статистичними даними та даними Сватівського міжрайонного управління ГУ Держспожив-служби в Луганській області
					= 1	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
					> 1	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми	
3	Скинуто зворотних вод у поверхневі водні об'єкти, усього - у тому числі недостатньо очищених	тис. куб. метрів			< 1	Позитивний результат	За даними Регіонального офісу водних ресурсів у Луганській області Державного агентства водних ресурсів України
					= 1	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
					> 1	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми	
Поводження з відходами							
4	Утворено відходів	тис. тон			< 1	Позитивний результат	За статистичними даними
					= 1	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
					> 1	Негативний результат, необхідно вжити	

						заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми	
4.1.	Частка видалених відходів у спеціально відведені місця чи об'єкти у загальній кількості утворених	%			> 1	Позитивний результат	За статистичними даними
					= 1	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
					< 1	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми	
4.2.	Частка відсортованих відходів у загальній кількості утворених	%			> 1	Позитивний результат	За статистичними даними
					= 1	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
					< 1	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми	
Розвиток мережі об'єктів природно-заповідного фонду							
5.	Загальна кількість об'єктів природнозаповідного фонду на території району	одиниць			> 1	Позитивний результат	За даними Департаменту комунальної власності, земельних, майнових відносин,
					= 1	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	

					< 1	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми	екології та природних ресурсів Луганської ОДА
6	Кількість територій та об'єктів ПЗФ, на яких реалізовано заходи зі збереження об'єктів природно-заповідного фонду	одиниць			> 1	Позитивний результат	За даними Департаменту комунальної власності, земельних, майнових відносин, екології та природних ресурсів Луганської ОДА
					= 1	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
					< 1	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми	
Здоров'я населення							
7	Захворюваність на хвороби органів дихання: -туберкульоз - інші	осіб на 100 тис. населення			< 1	Позитивний результат	За статистичними даними та даними Департаменту ОЗ Луганської ОДА
					= 1	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
					> 1	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми	
8	Забезпеченість	осіб на 10			> 1	Позитивний результат	За

	лікарями	тис. населення			= 1	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	статистичними даними та даними Департаменту ОЗ Луганської ОДА
					< 1	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми	
9	Питома вага злоякісних новоутворень, виявлених в I-II стадії	%			> 1	Позитивний результат	За статистичними даними та даними Департаменту ОЗ Луганської ОДА
					= 1	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
					< 1	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми	

* У разі відсутності відповідної інформації за 2022-2024 роки, що пов'язано з дією Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» (у період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення, органи державної статистики призупиняють надання статистичної інформації, за винятком інформації за 2021 рік і попередні періоди)

При здійсненні моніторингу основну увагу належить приділяти заходам передбаченим в сфері охорони навколишнього природного середовища. Виконання низки планувальних заходів, визначених в Програмі є обов'язковою умовою для досягнення стійкості природного середовища до антропогенних навантажень та забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов життєдіяльності населення.

Враховуючи те, що відповідно до положень Закону України від 03 березня 2022 року № 2115-XI «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» органи державної статистики призупинили оприлюднення статистичної інформації, за деяким винятком, та ускладненість проведення аналізу ситуації в зоні конфлікту у

зв'язку із тимчасовою окупацією майже всієї території області – пропонується здійснення моніторингу виконання Програми за даними щодо:

1) середньорічних концентрацій забруднюючих речовин по містах області, де Луганський обласний центр гідрометеорології здійснює дослідження стану атмосферного повітря для основних забруднювачів у порівнянні до затверджених рівнів ГДК у атмосферному повітрі населених місць;

2) державного моніторингу поверхневих вод в Луганській області на відповідність затвердженим ГДК в поверхневих водах на території області для головних забруднювачів поверхневих вод, що здійснюється Сіверсько-Донецьким басейновим управлінням водних ресурсів.

У разі відсутності даних щодо зазначених показників, внаслідок ведення тривалих бойових дій на території області, пропонується, як альтернативний варіант, використати статистичні дані щодо стану атмосферного повітря та водних ресурсів на території області.

Також, у разі відсутності даних щодо зазначених показників, внаслідок ведення бойових дій та окупації території району, пропонується, як альтернативний варіант, використати статистичні дані щодо стану атмосферного повітря та водних ресурсів на території найближчих до Луганської – Донецької або Харківської областей. Результати найближче розташованих територій громад до району будуть взяті за основу для визначення стану атмосферного повітря та водних ресурсів на території району.

**Голова райдержадміністрації –
начальник районної військової
адміністрації**

Олег СЛПЕЦЬ

Виконавець:
начальник відділу житлово-комунального
господарства, містобудування, архітектури,
енергетики та захисту довкілля,
т.в.о. начальника відділу економіки
райдержадміністрації

Валерій УСОВ